

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 07-05-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2628/07-05-2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 49/2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της στην έδρα της, την 29-04-2015, σε συνέχεια της από 25-02-2015 τακτικής συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Γρηγόρης Λαζαράκος, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, και Σπύρος Βλαχόπουλος σε αντικατάσταση, αντίστοιχα, των τακτικών μελών Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά, Δημητρίου Μπριόλα και Λεωνίδα Κοτσαλή, οι οποίοι αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, ο Ιωάννης Λυκοτραφίτης, ειδικός επιστήμων – πληροφορικός, και η Γεωργία Παναγοπούλου, ειδική επιστήμων – πληροφορικός, ως βοηθοί εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Στην Αρχή υποβλήθηκε η με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6591/31-10-2014 καταγγελία, όπως συμπληρώθηκε με τα με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7960/18-12-2014, Γ/ΕΙΣ/8132/23-12-2014 έγγραφα, σχετικά με λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε χώρους εργασίας, για σκοπούς επιτήρησης/παρακολούθησης και ελέγχου της συμπεριφοράς και της

αποδοτικότητα εργαζομένων στο εστιατόριο «Burger Joint/Μαρία Γαλιώνη Ι.Κ.Ε.» (εφεξής «υπεύθυνος επεξεργασίας»), στην οδό Σολωμού Διονυσίου 4, στο Νέο Ψυχικό.

Σε συνέχεια της καταγγελίας αυτής, η Αρχή πραγματοποίησε στις 17 Δεκεμβρίου 2014 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) ν. 2472/1997, χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή του. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε από τους υπαλλήλους του Τμήματος Ελεγκτών της Γραμματείας της Αρχής Ιωάννη Λυκοτραφίτη και Γεωργία Παναγοπούλου (εφεξής «ομάδα ελέγχου»), μετά από την με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6591-1/17-12-2014 εντολή διενέργειας ελέγχου του Προέδρου της Αρχής. Στόχος του ελέγχου ήταν να ελεγχθεί κατά πόσο υφίσταται το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης και αν η λειτουργία του είναι σύμφωνη με την με αριθμ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής για τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών. Κατά τον έλεγχο, ελήφθησαν πειστήρια για τα οποία η ομάδα ελέγχου συνέταξε σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής (αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8055/19-12-2014).

Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, η ομάδα ελέγχου υπέβαλε στην Αρχή το με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/761/05-02-2015 πόρισμα του ελέγχου (εφεξής «Πόρισμα»).

Όπως διαπιστώνεται στο Πόρισμα και καταγράφεται στα ευρήματα:

- Κατά τον επιτόπιο έλεγχο ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν συνεργάστηκε επαρκώς και δεν διευκόλυνε την ομάδα ελέγχου στην καλύτερη εκτέλεση και ολοκλήρωση του ελέγχου.
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είχε προβεί στην γνωστοποίηση του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, που είχε εγκαταστήσει και λειτουργούσε στο κατάστημά του, στην Αρχή.
- Το εν λόγω σύστημα περιλαμβάνει κάμερες, ορισμένες εκ των οποίων ελάμβαναν εικόνα από χώρο εργασίας. Συγκεκριμένα, ελάμβαναν εικόνα από την κουζίνα, το μπαρ και το χώρο προετοιμασίας για την κατ' οίκον διανομή. Μάλιστα, η μονάδα ελέγχου παρέχει τη δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης και διαχείρισης, δυνατότητα, η οποία, όπως επιβεβαιώθηκε από εκπρόσωπο της εταιρείας, χρησιμοποιείται από τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης.
- Το εν λόγω σύστημα περιλαμβάνει κάμερες που έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν ήχο. Αυτό διαπιστώθηκε αποθηκευμένα αρχεία (βίντεο) που βρέθηκαν σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, στα οποία περιλαμβάνεται και καταγραφή ήχου.

- Πραγματοποιείται επίβλεψη του χώρου των τραπεζοκαθισμάτων, τόσο στην εσωτερικό όσο και στον εξωτερικό χώρο του εστιατορίου.
- Βρέθηκαν αρχεία (βίντεο) τα οποία είχαν καταγραφεί σε χρόνο προγενέστερο των 15 ημερών πριν τον έλεγχο.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στη συνέχεια, με την με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/838/9-2-2015 κλήση της Αρχής, εκλήθη νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις του για το θέμα. Μαζί με την κλήση, του επιδόθηκε και το ανωτέρω Πόρισμα.

Στη συνεδρίαση της Αρχής, την 25-02-2015, παρέστη νομίμως ο Α, ως νόμιμος εκπρόσωπος του υπευθύνου επεξεργασίας. Ο εκπρόσωπος του υπευθύνου επεξεργασίας δήλωσε κατά την ακρόαση ότι δεν γνώριζε για την υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης, ότι ο σκοπός του συστήματος βιντεοεπιτήρησης ήταν μόνο η προστασία προσώπων και αγαθών και ότι το εν λόγω σύστημα δε βρίσκεται σε λειτουργία.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 25-02-2015, άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/EK, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται από σύστημα βιντεοεπιτήρησης, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης προσώπων, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και μάλιστα εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη κατά την έννοια των άρθρων 2 στοιχ. δ' και 3 παρ. 1 ν. 2472/1997.
3. Βασική προϋπόθεση, κατά το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων είναι η τήρηση της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι τα συλλεγόμενα δεδομένα πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 2472/1997 «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας».
5. Με την Οδηγία 1/2011 της Αρχής, που αντικατέστησε την Οδηγία 1122/2000, αναλύεται ειδικότερα το ως άνω ζήτημα χωρίς να τροποποιούνται κατ' ουσίαν οι αξιολογικές κρίσεις και κανόνες των προηγούμενων με αριθμ. 1122/2000 και 115/2001 Οδηγιών. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της προαναφερόμενης με αριθμ. 1/2011 Οδηγίας για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, η νομιμότητα της επεξεργασίας εξετάζεται στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία επιβάλλει τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης να είναι πρόσφορα και αναγκαία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα (άρθρο 4 του ν. 2472/1997). Η προσφορότητα και η αναγκαιότητα της βιντεοεπιτήρησης εκτιμάται με βάση τον κίνδυνο που ο υπεύθυνος επεξεργασίας θέλει να αντιμετωπίσει σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Περαιτέρω, τα σημεία εγκατάστασης των καμερών και ο τρόπος λήψης των δεδομένων πρέπει να προσδιορίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα δεδομένα που συλλέγονται να μην είναι περισσότερα από όσα είναι απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας και να μη θίγονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων που ευρίσκονται στο χώρο που επιτηρείται και ιδίως να μην παραβιάζεται αυτό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως «νόμιμη προσδοκία ορισμένου βαθμού προστασίας της ιδιωτικής ζωής» σε συγκεκριμένο χώρο.

6. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 1/2011, το σύστημα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την επιτήρηση των εργαζομένων εντός των χώρων εργασίας, εκτός από ειδικές εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αυτό δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας και είναι απαραίτητο για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων ή την προστασία κρίσιμων χώρων εργασίας (π.χ. στρατιωτικά εργοστάσια, τράπεζες, εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου). Για παράδειγμα, σε έναν τυπικό χώρο γραφείων επιχείρησης, η βιντεοεπιτήρηση πρέπει να περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου, χωρίς να επιτηρούνται συγκεκριμένες αίθουσες γραφείων ή διάδρομοι.

Εξαίρεση μπορεί να αποτελούν συγκεκριμένοι χώροι, όπως ταμεία ή χώροι με χρηματοκιβώτια, ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό κλπ., υπό τον όρο ότι οι κάμερες εστιάζουν στο αγαθό που προστατεύουν κι όχι στους χώρους των εργαζομένων.

Επίσης, σε ειδικούς χώρους, όπως χώροι με ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις ο υπεύθυνος βάρδιας ή ο υπεύθυνος ασφαλείας μπορεί να παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο τους χειριστές μηχανημάτων υψηλής επικινδυνότητας, με σκοπό να επέμβει άμεσα αν συμβεί κάποιο περιστατικό ασφαλείας.

7. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2 της Οδηγίας 1/2011, κάμερες επιτρέπεται να τοποθετούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου των καταστημάτων, στα ταμεία και τους χώρους φύλαξης χρημάτων, στις αποθήκες εμπορευμάτων, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 4 της ίδιας Οδηγίας, απαγορεύεται η λειτουργία καμερών σε χώρους εστίασης και αναψυχής, στα δοκιμαστήρια, στις τουαλέτες και στους χώρους όπου εργάζονται υπάλληλοι καταστήματος και δεν είναι προσιτοί στο κοινό.
8. Στο άρθρο 6 της Οδηγίας 1/2011, ορίζεται επίσης ότι, εκτός εξαιρετικές περιπτώσεις, απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων ήχου για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών.
9. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 1/2011, τα δεδομένα πρέπει να τηρούνται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ενόψει του επιδιωκόμενου κάθε φορά σκοπού επεξεργασίας, και, σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τη λήψη εικόνων που αποθηκεύονται ή τη λήψη που γίνεται σε πραγματικό χρόνο δεν προκύπτει επέλευση συμβάντος που εμπίπτει στον επιδιωκόμενο σκοπό, τα δεδομένα πρέπει να καταστρέφονται το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

Στην υπό κρίση περίπτωση, και λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία, προκύπτουν τα εξής:

- Το εν λόγω σύστημα δεν είχε γνωστοποιηθεί στην Αρχή, ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 ν. 2472/1997.
- Το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στα άρθρα 6, 7, 8, 12 και 19 της με αριθμ. 1/2011 Οδηγίας της Αρχής, αφού υπήρχαν κάμερες σε χώρο εργασίας, χωρίς να δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας. Επίσης δύο εκ των καμερών λάμβαναν εικόνα από τα τραπέζοκαθίσματα χώρου εστίασης. Επιπλέον, υπήρχε καταγραφή ήχου από την κάμερα που βρισκόταν στο χώρο προετοιμασίας για την κατ' οίκον διανομή. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι έχουν παραβιασθεί και οι θεμελιώδεις επιταγές για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που οι διατάξεις του άρθρου 4 ν. 2472/1997 θέτουν.

Ενόψει της βαρύτητας της παράβασης που διαπιστώθηκε, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έδειξε διάθεση συνεργασίας κατά τον έλεγχο, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω:

1) Διατάσσει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, την «Burger Joint/Μαρία Γαλιώνη Ι.Κ.Ε.» όπως προβεί αμέσως στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Να αφαιρέσει τις κάμερες που βρίσκονται στο εσωτερικό του καταστήματος, εκτός από την κάμερα που βρίσκεται στην κεντρική είσοδο, καθώς και την κάμερα που επιτηρεί το ταμείο. Η εστίαση των καμερών πρέπει να περιορίζεται στα αγαθά που προστατεύουν (δηλ. το ταμείο και την είσοδο, αντίστοιχα).

β) Να καταστρέψει κάθε σχετικό αρχείο με προσωπικά δεδομένα εργαζομένων και πελατών που συλλέχτηκε από το ως τώρα εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης, και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή.

γ) Να υποβάλει στην Αρχή γνωστοποίηση του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, μετά τις επιβληθείσες τροποποιήσεις.

2) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, στην «Burger Joint/Μαρία Γαλιώνη Ι.Κ.Ε.» πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την παράνομη λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, κατά παράβαση των άρθρων 6, 7,8 και 19 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου